

Online 1

Moliere by se divil. Guru Tartuffe v NDM předvádí pokrytectví dnešní doby v ezoterickém kabátku

[Odkaz na zdroj](#), [Automatický překlad](#), [zobrazit sken](#)

Online, Datum publikace: 13.04.2025 5:38:17, Datum importu: 13.04.2025 7:47:07, Zdroj: ostravan.cz, Autor: Lukáš Kowala, Rubrika: Divadlo, Periodicita: Denně, Vydavatel: Aleš Honus, Provozovatel: Aleš Honus, Země: CZ, AVE: 1 500 Kč, GRP: 0,03, OTS: 2 752, RU/den: 2 752, RU/měsíc: 36 536

Režisér Tomáš Svoboda si plně uvědomil, že představit Tartuffa jako klasického žebráka, morálně však bezúhonného a téměř asketického, který se skrze falešnou masku snaží dosáhnout svých cílů, by bylo z dnešního pohledu již téměř neudržitelné a neuvěřitelné. Ovšem i v současnosti se najde velké množství důvěřivých a naivních lidí, kteří podlehnou charismatu výrazných jedinců, často spojených právě s ezoterikou a duchovnem. Případy tzv. ezošmejdů nás obklopují téměř neustále. Svoboda vytvořil unikátní prostředí televizního studia, kde se natáčí zejména divačkám známý dopolední pořad „Sama doma“. Z diváků se tak stali komparzisté, kteří dění ve studiu sledují v přímém přenose.

Pořadem „Sama doma“ nás provádí moderátorka a zároveň Orgánova manželka Elmíra (Sára Erlebachová), která se stává prototypem moderátorek komerčních televizí, jakýmsi zkřížením Ester Janečkové se srdcem na dlaní s moderátorkami, přicházejícími z modelingové branže. Jak postava posléze sama naznačí, nic ji nerozhází, je přece bývalou Miss **Moravskoslezského** kraje. Dále se můžeme seznámit s hlavním hostem pořadu, hudebníkem a vyléčeným alkoholikem Orgánem, který je zároveň i majitelem televizního studia (jedná se o transformovanou postavu původního důvěřivého Orgona, kterou ztvárnil Jiří Sedláček). Dalším, ale nezvaným a nečekaným hostem pořadu se stává Guru Tára (Martin Dědoch), který Orgána „vyléčil“ z alkoholismu pomocí kineziologických kapek).

Martin Dědoch a Jiří Sedláček. (Foto: Martin Kusyn)

I ostatní postavy, pohybující se ve studiu, mají svou předlohu v původním Molièrově textu – z komorné Doriny se stala zvukařka (Kamila Janovičová), Orgánův syn z prvního manželství se vtipně přejmenoval z Damise na Dema (Radek Lajfr), Orgánova dcera si své jméno Mariana (Marie Anna Kupcová) ponechala i v adaptované verzi, ovšem její nápadník Valér se proměnil na přítelkyni Valérii (Anna Bangoura), obě dívky spolu s bratrem nahrávají v otcově studiu se svou kapelou nové písně, které zároveň reflektují děj, snažíce se otevřít Orgánovi oči, zaslepené bezmeznou důvěrou ke guruovi Tárovi. Aby byly osoby vystupující ve studiu kompletní, je nutné ještě zmínit Hluchavku, Orgánova bratra, který divákům pořadu „Sama doma“ dialogy ve studiu tlumočí do znakové řeči (František Strnad) a také hraje oceňovanou daběrku a Orgánovu matku, která se společně s ostatními podílí na dabingu filmu o Tartuffovi, čímž se divákům dostává skrze plátno i klasická scéna z Molièrova pojetí.

Marie Anna Kupcová a Sára Erlebachová. (Foto: Martin Kusyn)

Jevištní prostor byl realizován důmyslně tak, aby bylo možné zobrazit na otáčivém kruhovém jevišti jak studio pořadu „Sama doma“, tak na jeho druhé straně i nahrávací hudební studio, kde se odehrávaly scény z dabingu, hudební scény i scény odehrávající se doma u Orgánů. Oba tyto prostory na kruhovém jevišti jsou důmyslně propojeny chodbou, s možností přechodu z jedné do druhé scény a naopak. Scénograf Nikola Tempír, který externě rovněž působil i ve studiu České televize, tak mohl dokonale zužitkovat své zkušenosti a téměř identicky vytvořit prostor pro studio pořadu „Sama doma“. Vytvořil tak uhlazené studio se stylovými sedačkami pro moderátorku a hosty, vyzdobené bambusovými větvemi, tolik ikonickými právě pro tento dopolední pořad, zároveň zde zbylo i místo na koutek pro oblíbené vaření ve studiu.

Marie Anna Kupcová. (Foto: Martin Kusyn)

Podobně i kostymérka Markéta Kaplanová se podílela na celkovém pojetí inscenace, kdy každé postavě vytvořila na míru kostým podtrhující její charakter, zároveň však nikterak nevybočuje z reálné soudobé estetiky svou nabubřelostí. Zvukařka Dorina tak nosí rockerské tričko a na něm volně rozepnutou košili, moderátorka Elmíra je vždy oblečená do elegantních šatů dle aktuální módy, což odkazuje na bohatou půjčovnu kostýmů pro moderátory České televize, nejvýrazněji se zde prezentuje samotný guru Tára, jehož dlouhý zdobený plášť ho stylizuje do role duchovního nadsamce, někde na pomezí příslušníka hnutí hippies a šamanského léčitele.

Martin Dědoch a Sára Erlebachová. (Foto: Martin Kusyn)

Dominantní roli v celé inscenaci hraje hudební a zvuková složka. To, co není vyřčeno přímo v dialogích postav, vyznívá právě v hudebních textech, které se prolínají celým představením. Na hudbě a textech písní se společně podílelo trio hudebníků Petr Wajsar, Radek Lajfr a Jiří Sedláček (z nichž poslední dva jmenovaní se podíleli na inscenaci i herecky). Trojice vystihla známou hudební znělku „Sama doma“, kterou napodobila a doplnila textem „Táára, Táára“, což odkazuje jak ke známé znělce, tak i k osobě gurma Táry. Orgán během svého hudebního vystoupení v „Sama doma“ zpívá vděčnou píseň o svých kineziologických kapkách, které ho vyléčily z alkoholismu: „Kineziologie. Kdo ji nezná

nežije. Dej si kapku nebo více, budeš zářit jako svíce. Šťěstí v těle rozlije – kineziologie.“ Postava tak zcela odkrývá hloubku svého podmanění a důvěry v Táru.

Martin Dědoch a Sára Erlebachová. (Foto: Martin Kusyn)

Humorem však skrze hudební texty promlouvá i samotný guru Tára, když se snaží svést Orgánovu manželku Elmíru: „Miluji vás, Elmíro, převelikou láskou, toužím po tvém obětí, ty má tmavovlásko. Toužím po tvém astrálním i fyzickém těle, chci se s tebou milovat, od neděle do soboty.“ Posledním nedokončeným rýmem autoři textu naznačují, že guru Tárovi nestačí milování od soboty do neděle, ale potřebuje jej celý týden. Hudba je energická a má spád, zároveň však nevyčívá a nijak nepřevyšuje samotné dialogy postav, pouze je doplňuje. Podobný hold je třeba složit i mistru zvuku Josefu Páchovi, který si poradil s celou škálou zvukových vjemů, simulující různé ezoterické nástroje, práci ve studiu dabingu aj.

Jiří Sedláček. (Foto: Martin Kusyn)

Z hereckého obsazení bych vyzdvihl především tři herce, kteří ztvárnili hlavní postavy. Do postavy důvěřivého a manipulovaného bývalého alkoholika Orgána se převtělil Jiří Sedláček. S humorem sobě vlastním ztvárnil postavu bývalého rockového hudebníka, který je zdánlivě vyléčený ze své závislosti charismatickým duchovním vůdcem. Vše, co si postupně svým úsilím vybudoval, přenechává právě samozvanému guruovi. Sedláček využil každý okamžik na scéně k tomu, aby svou postavu pomyslně obnažil před diváky. Z její bezbřehé důvěřivosti vycházely mnohé humorné scénky, zároveň dokázal využít i své nepřehlédnutelné fyzické postavy, která v konfrontaci s vytáhlým Tárou působila komicky. Obdivuhodná je rovněž i hercova hudební vyspělost, která ze Sedláčka činí jednu z největších opor celého souboru **Národního divadla moravskoslezského**.

Jiří Sedláček. (Foto: Martin Kusyn)

Orgánovu manželku a moderátorku Elmíru ztvárnila Sára Erlebachová. Ze své role vytvořila emancipovanou ženu, která sice odolává všem svodům úlisného Táry, zároveň však dokonale naplňuje všechny stereotypy o moderátorkách, přicházejících z modelingové branže, jejichž hlavním úkolem je usmívat se, vypadat dobře a navodit příjemnou atmosféru. Erlebachová však tuto roli ještě povýšila, dokázala z tohoto stereotypu vytěžit a vysmát se své postavě. Zatímco ve studiu „Sama doma“ odvádí perfektně svou roli moderátorky, mimo kamery se z ní stává mírně hysterická až frustrovaná osoba, která jediná však dokáže otevřít Orgánovi oči a zbavit se jeho nové závislosti na Tárovi.

Titulní postavu, gura Táru, adaptovanou a transformovanou verzi Molierova Tartuffa, přesvědčivě ztvárnil Martin Dědoch. Herec divákům nabídl opravdu energickou podívanou. Postava mu dovolila předvést široký rejstřík svých hereckých schopností. Od uvědomělého a meditujícího ezoterického vůdce přes zpívajícího a energií oplývajícího svůdníka až po odhodlaného blázna, který si skrze lidskou důvěřivost realizuje své plány. Jeho vtipné taneční i pěvecké kreace diváky dobře baví. Ve scéně, během níž se vysvléká a svádí Elmíru, zůstává oděn pouze do prádla, odkazujícímu k indickým fakírům a či Kristu na kříži. Budovaná pozice nadsamce je dehonostována a akceptovaná zároveň, mystično se propojuje s fyzickým. Dědoch dokázal zúročit své charisma, které mu pomohlo dohrát svou roli pokrytce až do konce.

Martin Dědoch a Sára Erlebachová. (Foto: Martin Kusyn)

Podobně, jako je tomu v Molierově předloze, i ve Svobodově aktualizaci nakonec dochází k tomu, že Orgán přepisuje svůj veškerý majetek na gura Táru. Zatímco však Moliere se nedokáže ubránit poněkud násilnému happyendu, kdy policejní úředník přináší vladařův výnos o tom, že Tartuffe je podvodník a majetek se vrací Orgonovi, tak současná Svobodova adaptace nechává konec otevřený. Tárovi poskokové postupně odnášejí vybavení ze studia, Orgán přichází o všechny majetek a směrem ke guruovi Tárovi prohlásí: „Karma si tě najde, blbečku!“. Načež mu guru Tára odvětlí: „Já se nebojím!“.

Namísto majetku získává Orgán opět svou rodinu, ovšem hořký dovětek je zároveň i upozorněním, že guru Tára se může kdykoliv, v libovolné podobě, vrátit.

Aktualizace Molierova Tartuffa je vybroušenou satirou se společenským přesahem do současnosti. Jakkoliv se divák může pobavit, a to se podařilo naplnit zcela bezzbytku, odnáší si domů i vědomí, že je důležité být obezřetným na každém kroku. Pokud si libujete v důmyslných komediích, plných intertextuálních narážek, je inscenace určena právě pro vás. Příjemně překvapeni budete i hudební složkou, která celé představení oživuje. Guru Tartuffe je kvalitním divadelním počinem, jenž rozhodně stojí za zhlédnutí.

*

Guru Tartuffe. Autor: Moliere. Režie a adaptace textu: Tomáš Svoboda. Dramaturgie: Norbert Závodský. Překlad: Vladimír Mikeš. Scéna: Nikola Tempír. Kostýmy: Markéta Kaplanová. Hudba a texty písní: Petr Wajsar, Radek Lajfr, Jiří Sedláček. Recenze je psaná z premiéry uvedené v sobotu 12. dubna 2025 v **Národním divadle moravskoslezském**, Divadle Antonína Dvořáka v Ostravě.



Režisér *Tomáš Svoboda* si plně uvědomil, že představit *Tartuffa* jako klasického žebračka, morálně však bezúhonného a téměř asketického, který se skrze falešnou masku snaží dosáhnout svých cílů, by bylo z dnešního pohledu již téměř neudržitelné a neuvěřitelné. Ovšem i v současnosti se najde velké množství důvěřivých a naivních lidí, kteří podlehnou charismatu výrazných jedinců, často spojených právě s ezoterikou a duchovnem. Případy tzv. ezošmejdů nás obklopují téměř neustále. Svoboda vytvořil unikátní prostředí televizního studia, kde se natáčí zejména divačkám známý dopolední pořad „Sama doma“. Z diváků se tak stali komparzisté, kteří dění ve studiu sledují v přímém přenosu.

Pořadem „Sama doma“ nás provádí moderátorka a zároveň *Orgánova* manželka *Elmíra (Sára Erlebachová)*, která se stává prototypem moderátorek komerčních televizí, jakými zkrížením *Ester Janečkové* se srdcem na dlani s moderátorkami, přicházejícími z modelingové branže. Jak postava posléze sama naznačí, nic ji nerozhází, je přece bývalou *Miss Moravskoslezského kraje*. Dále se můžeme seznámit s hlavním hostem pořadu, hudebníkem a vyléčeným alkoholikem *Orgánem*, který je zároveň i majitelem televizního studia (jedná se o transformovanou postavu původního důvěřivého *Orgona*, kterou ztvárnil *Jiří Sedláček*). Dalším, ale nezvaným a nečekaným hostem pořadu se stává *Guru Tára (Martin Dědoch)*, který *Orgána* „vyléčil“ z alkoholismu pomocí kineziologických kapek).



Martin Dědoch a Jiří Sedláček. (Foto: Martin Kusyn)

I ostatní postavy, pohybující se ve studiu, mají svou předlohu v původním *Molièrově* textu – z komorné *Doriny* se stala *zvukařka (Kamila Janovičová)*, *Orgánův* syn z prvního manželství se vtipně přejmenoval z *Damise* na *Dema (Radek Lajfr)*, *Orgánova* dcera si své jméno *Mariana (Marie Anna Kupcová)* ponechala i v adaptované verzi, ovšem její nápadník *Valér* se proměnil na přítelkyni *Valérii (Anna Bangoura)*, obě dívky spolu s bratrem nahrávají v otcově studiu se svou kapelou nové písně, které zároveň reflektují děj, snažíce se otevřít *Orgánovi* oči, zaslepené bezmeznou důvěrou ke guruovi *Tárovi*. Aby byly osoby vystupující ve studiu kompletní, je nutné ještě zmínit *Hluchavku*, *Orgánova* bratra, který divákům pořadu „Sama doma“ dialogy ve studiu tlumočí do znakové řeči (*František Strnad*) a také hraje oceňovanou dabérku o *Orgánovu* matku, která se společně s ostatními podílí na dabingu filmu o *Tartuffovi*, čímž se divákům dostává skrze plátno i klasická scéna z *Molièrova* pojetí.



- **Open Studios Ostrava 2025: Na konci dubna se opět otevrou dveře do světa současného umění** 9.4.2025
- **Divadlo loutek Ostrava naservíruje dětem klaunskou grotesku Marcipáni** 9.4.2025
- **Nejvíce cen na Ostravských Bucharech 2025 získalo Statické divadlo** 9.4.2025



POSLOUCHEJTE RÁDIO OSTRAVAN

05:00 – 09:00

FOLKLOR

JARMILA ŠULÁKOVÁ A CM TECHNIK

Banujem za tebou, Ej, hory, hory



Více na: radioostravan.cz

CALENÁŘ KULTURNÍCH AKCÍ

HUDBA

Dnes Sředa Čtvrtek Sobota Neděle

Janáčkova filharmonie - Zpívá, nezpívá?!	09:00
Kino Vesmír 13.04.2025	
Janáčkova filharmonie - Zpívá, nezpívá? II	11:00
Kino Vesmír 13.04.2025	

DIVADLO

Dnes Úterý Sředa Čtvrtek Pátek

Michael Kunze, Sylvester Levay - Elisabeth	18:30
Divadlo Jiřino Myrona 13.04.2025	
Varieté	19:00
Helgona 13.04.2025	
Nikola Džokić - Balkan Express	19:30
Bumbum Comedy 13.04.2025	

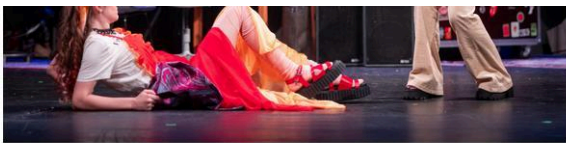
OSTATNÍ

Sředa Pátek Čtvrtek Sobota Úterý

Lexa v Luně - Ostrava mých předků	17:30
Kino Luna 18.04.2025	

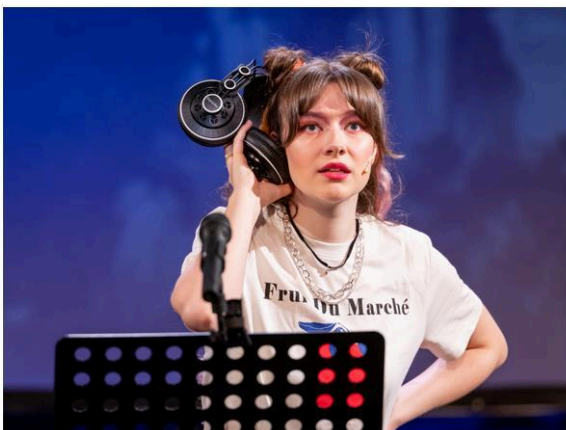
Kalendář akcí poskytuje: **OSTRAVAINFO!!!**

Vstupenky na vybrané akce k zakoupení na pobočkách OIS.



Marie Anna Kupcová a Sára Erlebachová. (Foto: Marlin Kusyn)

Jevištní prostor byl realizován důmyslně tak, aby bylo možné zobrazit na otáčivém kruhovém jevišti jak studio pořadu „Sama doma“, tak na jeho druhé straně i nahrávací hudební studio, kde se odehrávaly scény z dabingu, hudební scény i scény odehrávající se doma u Orgánů. Oba tyto prostory na kruhovém jevišti jsou důmyslně propojeny chodbou, s možností přechodu z jedné do druhé scény a naopak. Scénograf *Nikola Tempír*, který externě rovněž působil i ve studiu České televize, tak mohl dokonale zužitkovat své zkušenosti a téměř identicky vytvořit prostor pro studio pořadu „Sama doma“. Vytvořil tak uhlazené studio se stylovými sedačkami pro moderátorku a hosty, vyzdobené bambusovými větvemi, tolik ikonickými právě pro tento dopolední pořad, zároveň zde zbylo i místo na koutek pro oblíbené vaření ve studiu.



Marie Anna Kupcová. (Foto: Marlin Kusyn)

Podobně i kostymérka *Markéta Kaplanová* se podílela na celkovém pojetí inscenace, kdy každé postavě vytvořila na míru kostým podtrhující její charakter, zároveň však nikterak nevybočuje z reálné soudobé estetiky svou nabubřelostí. Zvukařka Dorina tak nosí rockerské tričko a na něm volně rozepnutou košili, moderátorka Elmira je vždy oblečená do elegantních šatů dle aktuální módy, což odkazuje na bohatou půjčovnu kostýmů pro moderátory České televize, nejvýrazněji se zde prezentuje samotný guru Tára, jehož dlouhý zdobený plášť ho stylizuje do role duchovního nadsamce, někde na pomezí příslušníka hnutí hippies a šamanského léčitele.



Marlín Dědouch a Sára Erlebachová. (Foto: Marlin Kusyn)

Dominantní roli v celé inscenaci hraje hudební a zvuková složka. To, co není vyřčeno přímo v dialozích postav, vyznívá právě v hudebních textech, které se prolínají celým představením. Na hudbě a textech písní se společně podílelo trio hudebníků *Petr Wojsnar, Radek I nifra* a *Liří Sedláček* (z nichž

poslední dva hudebníci – Saša Eriebachová a Jan Sedláček (z nich poslední dva jmenovaní se podíleli na inscenaci i herecky). Trojice vystihla známou hudební znělku „Sama doma“, kterou napodobila a doplnila textem „Táára, Táára“, což odkazuje jak ke známé znělce, tak i k osobě gurma Táry. Orgán během svého hudebního vystoupení v „Sama doma“ zpívá vděčnou píseň o svých kineziologických kapkách, které ho vyléčily z alkoholismu: „Kineziologie. Kdo ji nezná nežije. Dej si kapku nebo více, budeš zářit jako svíce. Šťěstí v těle rozlije – kineziologie.“ Postava tak zcela odkrývá hloubku svého podmanění a důvěry v Táru.



Marlín Dědouch a Saša Eriebachová. (Foto: Marlín Kusyn)

Humorem však skrze hudební texty promlouvá i samotný guru Tára, když se snaží svést Orgánovu manželku Elmíru: „Miluji vás, Elmíro, převelikou láskou, toužím po tvém obětí, ty má tmavovlásko. Toužím po tvém astrálním i fyzickém těle, chci se s tebou milovat, od neděle do soboty.“ Posledním nedokončeným rýmem autoři textu naznačují, že guru Tárovi nestačí milování od soboty do neděle, ale potřebuje jej celý týden. Hudba je energická a má spád, zároveň však nevyčnává a nijak nepřevyšuje samotné dialogy postav, pouze je doplňuje. Podobný hold je třeba složit i mistru zvuku Josefu Páchovi, který si poradil s celou škálou zvukových vjemů, simulující různé ezoterické nástroje, práci ve studiu dabingu aj.



Jiří Sedláček. (Foto: Marlín Kusyn)

Z hereckého obsazení bych vyzdvihl především tři herce, kteří ztvárnili hlavní postavy. Do postavy důvěřivého a manipulovaného bývalého alkoholika Orgána se převtělil Jiří Sedláček. S humorem sobě vlastním ztvárnil postavu bývalého rockového hudebníka, který je zdánlivě vyléčený ze své závislosti charismatickým duchovním vůdcem. Vše, co si postupně svým úsilím vybudoval, přenechává právě samozvanému guruovi. Sedláček využil každý okamžik na scéně k tomu, aby svou postavu pomyslně obnažil před diváky. Z její bezbřehé důvěřivosti vycházely mnohé humorné scénky, zároveň dokázal využít i své nepřehlédnutelné fyzické postavy, která v konfrontaci s vytáhlým Tárou působila komicky. Obdivuhodná je rovněž i hercova hudební vyspělost, která ze Sedláčka činí jednu z největších opor celého souboru Národního divadla moravskoslezského.





Jiří Sedláček. (Foto: Martin Kusyn)

Orgánovu manželku a moderátorku Elmíru ztvárnila *Sára Erlebachová*. Ze své role vytvořila emancipovanou ženu, která sice odolává všem svodům úlisného Táru, zároveň však dokonale naplňuje všechny stereotypy o moderátorkách, přicházejících z modelingové branže, jejichž hlavním úkolem je usmívat se, vypadat dobře a navodit příjemnou atmosféru. Erlebachová však tuto roli ještě povýšila, dokázala z tohoto stereotypu vytěžit a vysmát se postavě. Zatímco ve studiu „Sama doma“ odvádí perfektně svou roli moderátorky, mimo kamery se z ní stává mírně hysterická až frustrovaná osoba, která jediná však dokáže otevřít Orgánovi oči a zbavit se jeho nové závislosti na Tárovi.

Titulní postavu, gurma Táru, adaptovanou a transformovanou verzi Molièrova Tartuffa, přesvědčivě ztvárnil *Martin Dědoch*. Herec divákům nabídl opravdu energickou podívanou. Postava mu dovolila předvést široký rejstřík svých hereckých schopností. Od uvědomělého a meditujícího ezoterického vůdce přes zpívajícího a energií oplývajícího svůdníka až po odhodlaného blázna, který si skrze lidskou důvěřivost realizuje své plány. Jeho vtipné taneční i pěvecké kreace diváky dobře baví. Ve scéně, během níž se vysvléká a svádí Elmíru, zůstává oděn pouze do prádla, odkazujícím k kindickým fakírům a či Kristu na kříži. Budovaná pozice nadsamce je dehonestována a akceptovaná zároveň, mystično se propojuje s fyzickým. Dědoch dokázal zúročit své charisma, které mu pomohlo dohrát svou roli pokrytce až do konce.



Martin Dědoch a Sára Erlebachová. (Foto: Martin Kusyn)

Podobně, jako je tomu v Molièrově předloze, i ve Svobodově aktualizaci nakonec dochází k tomu, že Orgán přepisuje svůj veškerý majetek na gurma Táru. Zatímco však Molière se nedokáže ubránit poněkud násilnému happyendu, kdy policejní úředník přináší vladařův výnos o tom, že Tartuffe je podvodník a majetek se vrací Orgonovi, tak současná Svobodova adaptace nechává konec otevřený. Tárovi poskokové postupně odnášejí vybavení ze studia, Orgán přichází o všechny majetek a směrem ke guruovi Tárovi prohlásí: „Karma si tě najde, blbečku!“. Načež mu guru Tára odvětlí: „Já se nebojím!“.

Namísto majetku získává Orgán opět svou rodinu, ovšem hořký dovětek je zároveň i upozorněním, že guru Tára se může kdykoliv, v libovolné podobě, vrátit.

